

Opgave 1 Stuwdammen in de Mekong

tekst 1

Hoe de vissen verdwenen uit de Mekong

Het waterpeil in de Mekong staat op het laagste peil in zestig jaar. De aanleg van grote dammen, vele door China gefinancierd, ontwricht de levens van miljoenen mensen in Zuidoost-Azië. (...)

Normaal gesproken is het waterpeil hoog in september en oktober, aan het einde van het regenseizoen. Vanaf november begint het langzaam te zakken, omdat er geen regen meer valt. Dan planten de boeren hun gewassen op de flanken die droogvallen, vruchtbare grond door het bezinksel dat achterblijft uit het water. Een dam als de Xayaburi gooit het ecosysteem van de Mekong totaal overhoop, vertelt Ormbun Thipsuna. Zij is van het Community Network of Mekong River, een lokale ngo¹⁾ die de belangen van de bewoners langs de rivier in Thailand behartigt. De mensen hier leven met én van de rivier, zegt zij. “Ze kennen al haar gewoonten. Die kennis is nu niets meer waard.” Ormbun Thipsuna heeft het peil hier, zo’n 400 kilometer

stroomafwaarts van de Xayaburi, nog nooit zo laag gezien. (...)

30 Dat [de visstand daalt] merkt visser Somyong Baboon (...) al. Hij zit aan de waterkant en vertelt hoe groot de impact van de Xayaburi-dam voor hem is. Normaal ging hij elke dag uit vissen, maar dat heeft nu geen zin meer. Het levert te weinig op. (...) Hij denkt er serieus over na om iets anders te gaan doen met zijn leven. Alleen wat, dat weet hij nog niet. (...)

40 De Mekong heeft voor veel van haar oeverbewoners een spirituele waarde. Hier aan de grens met Laos houden de Thai geregeld rituelen waarbij ze de god van de moederrivier om vergiffenis vragen voor hun zonden. Langs de kant staan bakjes wierook en op het water drijven hier en daar gevlochten mandjes met bloemetjes. Maar denk niet, zegt Thipsuna, dat ook maar iemand deze droogte met een slecht humeur van de riviergoden verwacht. “Het komt door de dammen.”

bron: nrc.nl, 2019

noot 1 ngo = niet-gouvernementele organisatie, een organisatie die niet onder de overheid valt en zich inzet voor een politiek of maatschappelijk belang

tekst 2

Hoe de Chinese regionaal-economische diplomatie te duiden

In het kader van het LMC heeft China toegezegd dat het zal voorzien in de verstrekking van voordelige leningen tot aan 1,6 miljard Amerikaanse dollar en kredietleningen ter hoogte van nog eens 1,6 miljard dollar om meer industriële samenwerking en de aanleg van infrastructuur in de regio te bevorderen. In aanvulling daarop heeft China (...) een speciaal LMC-fonds opgezet om binnen vijf jaar 300 miljoen Amerikaanse dollar te vergaren om kleine en middelgrote samenwerkingsprojecten in de regio te ondersteunen. (...) Het LMC richt zich op verbondenheid, productiecapaciteit, economie en handel, financiën, waterhuishouding, landbouw, armoedebestrijding, bosbouw, milieubescherming, en douane en kwaliteitscontrole. Het samenwerkingsmodel is door de overheid geleid, projectgericht en gericht op participatie en partnerschap met meerdere belanghebbenden. (...)

De redenen die China heeft om het LMC en de BRI¹⁾ te promoten zijn de volgende: Ten eerste stimuleren deze initiatieven Chinese bedrijven en stellen hen in staat om te groeien doordat ze betere toegang tot de markt krijgen en hun zakelijke netwerken daardoor uitbreiden. Ten tweede helpen de initiatieven de overproductie van grote industriële sectoren in China weg te werken. Ten derde laten de initiatieven internationale invloed en autoriteit gelden en versterken zij de status en leidende rol van China. (...) China streeft naar meer invloed en

zeggenschap in de besluitvorming op multilaterale platforms. (...)

45 De BRI en het LMC zijn niet slechts pressiemiddelen van China, maar zijn ook aantrekkelijk voor Zuidoost-Azië. Binnenlandse politiek is van grote invloed op de realisering van de initiatieven. De heersende elites van Zuidoost-Azië bemerken dat het voortbestaan van hun regime gelegitimeerd wordt door uitvoering van beleid of prestaties (vooral met 55 het toenemende autoritarisme in veel landen in Zuidoost-Azië). Complexe politiek zakelijke banden tussen Chinese ondernemers en lokale politici verklaren deels de manier waarop de heersende elites op de BRI en het LMC reageren. Er zijn echter wel een aantal interne factoren die de realisatie van China's regionale projecten kunnen 65 tegenwerken, zoals de oppositie die zich verzet tegen de gevestigde orde. Deze beweging ziet China als een gevaar voor nationale economische zelfstandigheid, democratie en mensenrechten, en goed bestuur. Dit, gecombineerd met het gebrek aan transparantie, heeft brede volksbewegingen en lokale verliezers ertoe aangezet om zich politiek te 75 verbinden om samen de aanwezigheid van China aan te vechten. De BRI en het LMC (...) dienen als middelen of zelfs aanjagers om de economische voetafdruk van China in Zuidoost-Azië te vergroten en geleidelijk op de lange termijn een sinocentrische²⁾ regionale orde te realiseren. (...)

bron: LSE Southeast Asia Blog, 2018

noot 1 BRI = de Nieuwe Zijderoute, een ontwikkelingsstrategie van de Chinese overheid, gericht op verbinding en samenwerking

noot 2 sinocentrisme = de ideologie dat China het culturele, politieke of economische centrum van de wereld is